

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

Postboks 4710 Sluppen, 7468 Trondheim

Sentralbord: 73 19 90 00

Besøksadresse: E. C. Dahls g. 10

Saksbehandler
Ragnar Hermstad
Sosial- og helseavdeling

Innvalgstelefon
73 19 93 14

Vår dato
20.03.2012
Deres dato

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
2011/10181-731.0
Deres ref.

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Høring om revidert fastlegeforskrift

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag viser til utsendt forslag til revidert fastlegeforskrift og vil gi følgende innspill i høringsprosessen:

Hensikten med fastlegeordningen er å sikre at alle innbyggere får nødvendige allmennlegetjenester av god kvalitet til rett tid. Fastlegene er en viktig del av den offentlige helsetjenesten og de spiller en sentral rolle for blant annet å nå målene i samhandlingsreformen. På denne bakgrunn er det nødvendig at dagens forskrift blir revidert for å oppnå en mer helhetlig tjeneste. Videre er det behov for at fastlegeordningen i større grad samlet blir regulert i forskrifts form. Dagens fragmentariske system hvor mye er regulert i forskriftens merknader og i forskjellig avtaleverk, gir et lite hensiktsmessig styringsverktøy.

Forslaget til ny forskrift vil på mange områder klargjøre hvilke forventninger som kan stilles til fastlegene. Det er bl.a. positivt at det foreliggende forslaget til ny forskrift presiserer og tydeliggjør det kommunale ansvaret for allmennlegetilbudet. I forslaget § 7 gis kommunen ansvar for kvaliteten i allmennlegetjenesten ved å sikre at de fastsatte kvalitets- og funksjonskrav i fastlegeordningen overholdes. Dette, samt § 8 sitt krav til at kommunen har ansvar for å legge til rette for mange ulike samarbeidsrelasjoner mellom fastlegene og samarbeidsorganer, vil måtte medføre en betydelig økning av kommunens involvering og styring på dette området sett i forhold til dagens situasjon. Dette vil også kreve at kommunen knytter til seg kompetanse og rådgivning for å håndtere disse oppgavene på en god og hensiktsmessig måte. Eksempelvis vil den offentlig tilsatte kommunelegen, som skal i vareta medisinsk faglig rådgivning i kommunen, kunne få utvidede og viktige oppgaver for å håndtere dette. Uansett vil kommunene måtte sikre at de innehar nødvendig kompetanse og ressurser for å kunne ha det omfattende ansvaret den nye forskriften legger opp til. Dette må også knyttes opp mot kravet til internkontroll i helse- og sosialtjenesten, hvor organiseringen og driften, samt kvalitetsoppfølgingen, må bli en del av kommunens helhetlige system for å styre og sikre god kvalitet i sine tjenester.

I forslaget §§ 20 og 22 skjerpes kravet til fastlegene om å være proaktive og oppsøkende for å tilby helsehjelp til pasienter på egen liste hvor det kan være behov for helsehjelp uten at pasienten selv tar slikt initiativ. Det er viktig at fastlegene er aktive for å følge opp pasienter som har alvorlige

	Embetsledelse og administrasjonsstab	Kommunal- og beredskapsavdeling	Oppvekst- og utdanningsavdeling	Sosial- og helseavdeling	Landbruk og bygdeutvikling	Miljøvern-avdeling
Telefon	73 19 90 00	73 19 90 00	73 19 90 00	73 19 90 00	73 19 90 00	73 19 90 00
Telefaks	73 19 91 01	73 19 91 01	73 19 93 51	73 19 93 01	73 19 91 01	73 19 91 01
E-post:	postmottak@fmst.no	Internett: www.fylkesmannen.no/st		Organisasjonsnummer: 974764350		

helseutfordringer, eksempelvis psykiske lidelser, rus, mental svikt osv, og som derfor ikke er i stand til å ta vare på egen helse og ikke etterspør nødvendige helsetjenester. Det kan på den andre siden utfordre pasientens integritet dersom fastlegen skal oppsøke de som ikke selv tar kontakt og tilby forebyggende tiltak selv om pasienten ikke ønsker det. Det er derfor ønskelig at det i forskriften tydelig fremgår at slik oppsøkende virksomhet bare kan skje i samsvar med hovedprinsippet om pasientautonomi.

Forslaget til ny fastlegeforskrift er på enkelte områder svært detaljert, eksempelvis i § 23 som omhandler tilgjengelighet på telefon og garantert legetime innen et spesifisert antall dager. Det er viktig at fastlegene har god tilgjengelighet og at pasientene får time hos lege innen rimelig tid. Forslaget er derimot ikke i samsvar med annet nyere lov- og forskriftsarbeid, hvor det legges opp til rammebestemmelser for å sikre at det foretas nødvendige risikovurderinger som grunnlag for at tjenestene skal være forsvarlige og gode. Vurdering av alvorlighetsgrad og hast for ulike typer tilstander bør og må være det viktigste kriterium for prioritering av pasienter. Hvis ikke vil forskriften kunne avstedkomme uheldige vridninger hvor eksempelvis øket etterspørsel etter helsetjenester med relativt liten hast kan fortrenge helsehjelp med annen grad av hast eller behov. Dersom det forskriftsfestes en rett til legetime innen en gitt tidsperiode kan man også frykte at de mest ressurssterke vil kreve denne retten mer enn pasienter fra svakere grupper, eks. pasienter med psykiske lidelser, rusmisbrukere, eldre, osv. Dette vil kunne bidra til å øke de sosiale ulikhetene i helsetilbudet, framfor å redusere dette.

Forslaget til ny fastlegeforskrift inneholder en rekke krav til deltagelse på ulike samarbeidsarenaer, sykefraværsoppfølging, medisinsk faglig rådgivning osv. Alt dette er i seg selv svært positive tiltak for å bedre behandlingen og oppfølgingen av den enkelte pasient. Imidlertid har vi en alvorlig bekymring om at det totale omfanget av alle oppgavene vil bli så krevende at det blir vanskelig å sikre god og kontinuerlig tilstedeværelse i kontoret for løpende pasientbehandling dersom det ikke gjøres andre, grunnleggende grep. Her kan det vurderes om noen oppgaver som hittil er utført av fastlegen kan legges over til andre instanser, eksempelvis retten til sykemelding. Videre er det viktig at det samtidig med innføring av ny forskrift rent faktisk sikres at det også skjer en reell vekst i legeårsverk i primærhelsetjenesten, i samsvar med samhandlingsreformens mål. En øket oppgaveportefølje vil nødvendigvis måtte medføre at listelengdene må reduseres sammenlignet med dagens situasjon. Dette i seg selv medfører behov for et betydelig øket antall nye fastleger, og vil nødvendigvis ta noe tid å få på plass. Forslaget til ny fastlegeforskrift synes derfor vanskelig gjennomførbart på en forsvarlig måte dersom det ikke samtidig gjøres konkrete og effektive grep for å sikre at den samlede belastning på fastlegene blir mer balansert.

Med hilsen

Jørn Krog
fylkesmann

Jan Vaage
fylkeslege

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.